

Криворучко Максим Геннадійович,

аспірант, кафедра соціології та публічного управління,

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»,

м. Харків, Україна

ПІДТРИМКА АНТИВАКЦИНАТОРСЬКИХ РУХІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕСТАБІЛІЗАЦІЇ КРАЇНИ

SUPPORT FOR ANTI-VACCINATION MOVEMENTS AS A TOOL FOR DESTABILIZING THE COUNTRY

Епідемія, яка радикально змінила повсякденне життя по всьому світу та завдала неймовірної шкоди економіці на всіх рівнях, навіть після двох років з її початку, все ще залишається критичною загрозою і, найімовірніше, буде залишатися нею й у 2022 році. У той же час в умовах світової гібридної війни епідемія, як і будь-яке інше нещастя, на території противника може бути використана як зброя. Зважаючи на те, що Росія докладає всіх зусиль майже до кожного значного громадянського конфлікту за своїми межами, не дивно те, що й епідемію коронавірусу спецслужби РФ не гидують використовувати у своїх цілях, не звертаючи увагу на моральну сторону питання. На поточному етапі епідемії робота агресора зосереджена переважно на зриві компаній з вакцинації і зокрема підтримці антивакцинаторських настроїв.

Робота спецслужб РФ з ковідного напрямку має на меті:

- Створення розколу та конфлікту у суспільстві. Тема вакцинації стає черговим приводом для поляризації суспільства на агресивно налаштовані табори, створюючи чисельні конфлікти на всіх рівнях, починаючи від побутових і закінчуючи масовими протестами. Усе це вносить хаос у суспільство та при відсутності протидії може становити загрозу для держави в цілому.

- Ослаблення противника, його економіки, охорони здоров'я, довіри населення до влади. Кожен день важкої епідеміологічної ситуації та жорстких обмежень у місті – величезні економічні втрати і штучне

погіршення ситуації – стає вкрай ефективним методом нанесення шкоди, а розвинений антивакцинаторський рух стає надійним інструментом для цього. Це наносить шкоду одночасно по багатьох системах суспільства. Знищення цілих сфер бізнесу та руйнація економіки в цілому, перевантаження системи охорони здоров'я, надмірна смертність, зниження довіри до влади, бо та не може у повній мірі контролювати ситуацію і несе за все відповідальність.

Одним із ключових агентів впливу у контексті використання ковіду як зброї та стимуляції антивакцинаторських рухів в Україні є Українська православна церква Московського патріархату.

Ще на самому початку епідемії можна було прослідкувати деструктивні задачі, які були поставлені філіалу РПЦ в Україні їх кремлівськими кураторами. У той час, коли РПЦ усіма силами підтримувала владу та підтримувала протиковідні обмеження на території РФ, філіали в Україні та інших державах цинічно робили усе для максимізації шкоди від епідемії, заохочуючи вірян до масових заходів, заперечуючи загрозу від ковіду, не дотримуючись заходів безпеки під час служінь та не призупиняли служби, навіть маючи велику кількість інфікованих у церкві або просто відмовлялися від тестування [1]. Логічним продовженням роботи у цьому напрямку стала масштабна компанія проти вакцинації, яка включає в себе координацію антивакцинаторських акцій, поширення відповідної агітації й активне розповсюдження чисельних теорій змов. Фактично це не є новим напрямком діяльності для Московського патріархату, адже ще на початку 2000-х серед вірян були поширені антивакцинаторські ідеї та страхи перед «чіпуванням», «сатанинськими кодами» та інші.

Актуальною загрозою для України є і місцеві антивакцинаторські організації, які охоче підтримуються Росією. Окрім розповсюдження деструктивних тез, як стало нещодавно відомо, навіть розробляють плани із захоплення влади [2].

До підсилення антивакцинаторського руху в Україні долучилася і міжнародна організація. Пов'язана з РПЦ та ФСБ *Terra Freedom*, яка працює на дискредитацію заходів щодо протидії COVID-19 та вакцинації у Молдові, Україні, країнах Балтії, була одним із учасників мітингу у Києві. Її лідер

В'ячеслав Валько, який у 2014 році балотувався до парламенту від проросійської партії «Вибір Молдови» – Митний союз, наразі займається поширенням фейків про COVID та просуває антивакцинаторські ініціативи в Україні. Наприклад, розповідає у *Facebook* про «ковід-фашизм» у Києві та кличе українців на протести.

Основним каналом розповсюдження інформації для антивакцинаторів, звісно, є Інтернет, адже налагоджені механізми дезінформації дають можливість легко та відносно дешево впливати на настрої населення. Тільки у вересні 2021 року силами СБУ було розкрито дві ботоферми, на 5 та 50 тисяч ботів, які видавалися за живих українців [3, 4]. Ці ботоферми спеціально розповсюджували дезінформацію про небезпеку вакцин та займалися дискредитацією української влади та зривом національної програми вакцинації.

Завдяки тому, що Інтернет не має кордонів, підтримуючи рухи антиваксерів в Україні та світі, Росія також потенціально шкодить і собі, але цю проблему вона вирішує у традиційній для себе тоталітарній манері. Створена у РФ протягом останніх років система контролю, примусу та залякування дає Кремлю впевненість у тому, що ситуацію на своїй території вдасться утримати під контролем. Одночасно з цим важка епідеміологічна ситуація створює дуже зручне підґрунтя для посилення жорсткості стеження та контролю за населенням, у тому числі це у значній мірі вирішує проблему політичних протестів.

Для певної аудиторії «просочування» негативного впливу на територію РФ нівелюється наявністю вакцин тільки власного виробництва і можливістю чітко розділити на свої та чужі, проти яких ведеться компанія з дискредитації, активно навішується увесь комплекс міфів та теорій змов.

Хоча привід є досить новим, методи зовнішнього зловмисного втручання досить типові для Росії, а тому засоби протидії вже добре відомі. Перш за все це – інформаційні компанії з розвінчування міфів, підвищення з інформаційної грамотності населення та притягнення до відповідальності розповсюджувачів дезінформації, які дають для цього черговий привід.

Список використаних джерел

1. Незважаючи на карантин, Синод УПЦ (МП) залишив у силі звичайну практику причащення. URL: <https://www.religion.in.ua/news/vazhливо/46180-nezvazhayuchi-na-karantin-sinod-upc-mp-zalishiv-u-sili-zvichajnu-praktiku-prichashhannya.html> (дата звернення: 22.11.21).

2. СБУ блокувала антиукраїнську мережу, яка під кураторством РФ розробляла плани захоплення влади. URL: <https://ssu.gov.ua/novyny/sbu-blokuvala-antyukrainsku-merezhu-yaka-pid-kuratorstvom-rf-rozrobliala-plany-zakhoplennia-vlady> (дата звернення: 22.11.21).

3. СБУ на Харківщині припинила діяльність ботоферми, яка брала участь у створенні 50-тисячної «армії ботів». URL: <https://ssu.gov.ua/novyny/sbu-na-kharkivshchyni-prypnyla-diialnist-botofermy-yaka-brala-uchast-u-stvorenni-50tysiachnoi-armii-botiv> (дата звернення: 20.11.21).

4. СБУ ліквідувала ботоферму, яка працювала на зрив національної програми вакцинації в Україні. URL: <https://ssu.gov.ua/novyny/sbu-likvidovala-botofermu-yaka-pratsiuvala-na-zryv-natsionalnoi-prohramy-vaktsynatsii-v-ukraini> (дата звернення: 19.11.21).

Марценюк Анна Ігорівна,

магістрантка, кафедра соціології і публічного управління,

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»,

м. Харків, Україна

АДАПТАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ЯК ФУНКЦІЯ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ

PERSONNEL ADAPTATION AS A FUNCTION OF THE ORGANIZATION'S HUMAN RESOURCES MANAGEMENT

Головним і визначальним елементом системи управління будь-якого сучасного підприємства є трудові ресурси, які впливають на її формування та вдосконалення. Трудові ресурси є одним з найважливіших чинників будь-